

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvrsta po 20 vin.

Poslano:

enostolpna petstvrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ovrsko 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Kako framazonska loža dela vojsko.

Zelo zanimive podatke o delovanju lože je priobčil monakovski list »Münchener Post«. Iz članka posnemljemo te-le zanimivosti, ki kažejo, da ima tudi pri nas loža velik vpliv.

Ko je izbruhnila velika svetovna vojska, je Veliki Orient v Parizu takoj začel v zvezi z laškimi framazoni najhujšo agitacijo, da bi se tudi Italija udeležila vojske.

V severni Italiji, Rimu in na Francoskem so se vršila posvetovanja francoskih in italijanskih framazonov, ki so se pečala s tem, kako izpodkopati javno mnenje v Italiji, kako pritisniti na vlado ter dvigniti italijansko prebivalstvo v Avstriji. Kralja Viktorja Emanuela so ostražili z grožnjo, da dinastija izgubi prestol. Lože so imele svoje zaupnike v neposredni okolici tega šibkega moža, ki so silili vanj, naj se z ozirom na svojo družino pridruži trojnemu sporazumu.

Obenem je tudi ložino časopisje začelo hujskaško in prostaško gonjo proti Avstriji in Nemčiji. Dalje so ne-prenemohoma belgijski in francoski govorniki hodili po Italiji ter netili ogenj.

Nemški framazoni so hoteli začeti agitacijo proti vojski. Toda na trd način so jih v Italiji njih ložini »bratje« odklonili. Nič boljše se ni zgodilo ogrskim framazonom. Celo reška loža, ki je po večjem delu italijanska, je dobila veliko košarico v Italiji, kjer je hotela med framazonskimi »brati« delati za mir.

Agitacijo med avstrijskimi Italijani za vojsko je sprejel sam kabinetni šef poljedelskega italijanskega ministrstva. Njegova naloga se mu ni posrečila. Ni pa tega pripisovati temu, da bi bil on premalo delaven, ampak temu, ker večina tridentinskih Italijanov goriških Furlanov o priklopitvi k Italiji ni hotela ničesar slišati. To je v Rimu moral pripoznati neki irendentistični framazonski »brat« iz Tridenta.

Katoličanom so zagrozili, da se maščujejo nad Vatikanom, če bi se javno drznili biti proti vojski.

Giolittija so nalašč pustili v mnenju, da je on mož, ki bo odločeval v zgodovinski uri. Ko je prišel ta, so ga zapustili vsi njegovi prijatelji, poslanci in senatorji.

Ko so pridobili Salandro in Sonnina, so prisilili vlado, da je na najhujši način začela postopati z nevtralisti — socialnimi demokrati.

Nemški uradni krogi imajo baje v rokah važne žistine, ki kažejo, kako so francoske in italijanske lože delovale na tihem za vojsko.

Ta članek je tudi važen zato, ker kaže, kako ozko zvezani so framazoni celega sveta, tudi v naši državi. V sredstvih gredo včasih svoja pota, a cilj njih je le eden.

Gospodarska vprašanja Italije.

Italija se ima za lepi razvoj svojega gospodarstva zahvaliti edino le trozvezi, od katere je imela največje gospodarske koristi.

Ko je leta 1866. Italija dobila Benečijo, je stala sama na robu državnega poloma. Le s težavo in s pomočjo najhujšega davčnega vijaka so se njene finance toliko opomogle, da je bilo odvrnjeno najhujše. Šele potem, ko se je Italija priklopila trozvezi, ki jo je branila pred Francijo, se je za Italijo začela doba gospodarskega napredka. Že nekaj let nato je lahko začela urejevati svoje finance in je vpeljala zlat denar. V sled hitrega gospodarskega napredka pa se je preveč zaupajoča sama v svojo moč vrgla v znano, nesrečno abesinsko vojsko, ki je Italiji ne le diplomatično, marveč tudi finančno silno škodovala. Ko je nato l. 1894. prišlo še do poloma nekaterih bank in raznih nerednosti, je Italija zopet stala pred državnim polomom.

Tudi tu ji je prišla na pomoč zopet trozveza, v prvi vrsti Nemčija kot finančno najpodjetnejša in najmočnejša. Nemški denar in nemške banke so Italiji pomagale iz zadrege in že leta 1907 se je položaj državnih dolgov Italiji spremenil od 4 in pol in 4 odstotka na 3 in pol odstotka. Seveda se je ta konverzija izvršila le potom sile.

Ugoden finančni razvoj se je seveda mogel vršiti le na zdravih gospodarskih temeljih. Zakladi Italije so: njeno poljedelstvo, tujski promet in njeni izseljenci.

Njen državni dolg bi danes utegnil znašati 12 milijard mark. Državni dohodki znašajo nad 2 milijardi; približno istotako visoki so državni izdatki. Zadnja leta je bilanca kazala celo precejšnje preostanke, ki pa so vsled tripolitsanske vojske izginili.

Italijanski uvoz znaša približno 3 milijarde, izvoz pa 2 milijardi. Glavno izvozno blago je svila (surova in tkana), pavola, kemikalije, sadeži, sadje (oranže in citrone), vino, sir in sadne konzerve. Izvoz sadja, oranž, citron itd. v Nemčijo in Avstrijo cenijo na 400 mil. mark.

Leta 1910 je pri trgovinski pogodbi Italija zahtevala prost uvoz oranž in vina (vinska klavzula) v Avstrijo. Laškega vina je bilo tedaj pri nas zelo mnogo, ker je trtina naša vinograde tedaj najhujše uničevala. Bilo je treba mnogo napora, da se je odpravila vinska klavzula, ki je tako oškodovala našega vinogradnika, kateri se je medtem opomogel od škode trtne uši. Odkar je oranža prosta carine, se je pri nas udomačila. Kakega pomena pa je ta sadež za Italijo, dokazuje vsota 50 milijonov mark kot skupna vrednost k nam izvoženih oranž. Blagostanje Italije temelji na njenem poljedelstvu.

Tujski promet prinaša v Italijo mnogo zlata in vsoto, ki jo vsako leto puste v Italijo tujci, cenijo na 300 do 400 milijonov lir. Približno enako visoko vsoto pošiljajo domov vsako leto v tujini živeči italijanski izseljenci kot svoje prilhanke. Vsekakor so te številke rajše večje kot manjše.

Kar se tiče izseljeniškega vprašanja, je Italija na prvem mestu. Od leta 1880 do 1910 se je izselilo iz Italije 6.430.000 oseb. Izmed vsakih 100.000 oseb se v Italijo izseli vsako leto 1190 ljudi. V Avstriji in na Ogrskem pa le 546. Velik del Italijanov se seli v južno Ameriko. V Ameriki splošno Italijanov ne cenijo mnogo. V Zedinjenih državah je Italijan manj čislán kot Irec. V južni Ameriki pa stoji socialno višje in mnogo Italijanov je tam zelo obogatel.

Zemlja ima Italija rodovitno; 46% površine je polja. Italija ima nad milijon konj, oslov in mul, 6 milijonov goved, 12 milijonov koz in ovac ter 2 in pol milijona prašičev. Italija pridelava vsako leto okrog 40 milijonov met. stotov pšenice, 20 milijonov met. stotov koruze, 17 milijonov met. stotov krompirja, nekaj jčmena, rži in ovs. Zadnja leta so skušali gojiti sladkorno produkcijo. Važen pridelek je riž, ki ga na leto pridelajo 6 milijonov met. stotov. Zelo mnogo vina pridelata tudi Italija, več kot 20 milijonov hl na leto. Rudarstvo daje železo, baker in svinec. Revna pa je Italija na premogu. Pridobiva le nekaj ruja-vega premoga. Ta okolnost zelo ovira razvoj italijanske industrije, ki je zadnja leta začela nevarno konkurenco drugim državam s svojo ogromno produkcijo in nizkimi cenami. To je mogoče le pri tako nizkih plačah kakor so v Italiji.

Če pomislimo, da je vir angleškega sovraštva proti Nemčiji v tem, da Nemčija lahko daje cenejše blago na svetovni trg, potem lahko že danes rečemo, da tudi angleško prijateljstvo z Italijo ne bo dolgo. Italija namreč prodaja svoje blago na glavnem angleškem tržišču v Levanti po cenah, ki so strokovnjakom dostikrat neumljive.

Vojska utegne italijansko industrijo spraviti na neprijeten položaj, ker od Anglije dobiva le malo premoga. Anglija ga namreč sama rabi. Zadnja leta je Italija vsako leto uvažala 9 milijonov ton premoga, od katerih je 9/10 odpadlo na Anglijo, ostanek na Nemčijo. Ko se je vnela svetovna vojska, je Italija dobivala več premoga iz Nemčije kot nadomestilo za angleški premog, ki ga Anglija sama rabi.

Sedaj pa je Nemčija že prepovedala izvoz premoga v Italijo.

Italija bo torej z novo vojsko doživela marsikako gospodarsko presenečenje. Za sedaj sta zaprta dva vira njenega narodnega blagostanja. Tujski promet bo prenehal, vrniti se bodo pa morali izseljenci tudi iz nevtralnih dežel, ker vojska duši industrijo povsod. Tako bodo nehali teči v Italijo tudi vsi prihranki njenih izseljencev.

Tudi izvoz vina in sadja v Nemčijo in Avstrijo bo popolnoma prenehal in v nevtralne dežele bo pa eksport deloma nemogoč, kakor bo tudi nemogoč izvoz v Francijo in Anglijo, njeni sedanji zaveznici.

Sedanja vojska utegne postati za Italijo gospodarska katastrofa.

Kako so utrjene Benetke.

Že drugič, kakor poroča naš korespondenčni urad, so naši letalci z bombami obsipali Benetke, in sicer kolodvor in arzenal. V utrdbi S. Nicolo so naše bombe povzročile eksplozijo, v arzenalu pa velike požare.

Naši dobro vedo, da so Benetke važno oporišče za italijansko brodogradnjo. Zato napadajo in vznemirjajo s svojimi obiski Benečane.

Italija je že pred več kot 10 leti spoznala, da je treba Benetke utrditi. Danes so Benetke trdnjava, ki ima nalogo, vznemirjati ob boku sovražnika, ki bi pridrl v Benečijo. V Benetkah pa ima svoje zatočišče tudi flota, ki ondi lahko nalaga premog, popravlja poškodbe. Pred vsem pa je tu baza, kjer naj se vkrcajo čete, namenjene za sosedno obalo.

S tega stališča so že leta 1908. začeli močnejše utrjevati vse dohode k posameznim lagunam. Poleg lagun Brente so bile oborožene s težkimi obrežnimi baterijami otoki Lido, Malamono, Chioggia in Cavallino. Ker pa to ni zadostovalo, saj ne v zadostnem obsegu, so začeli strani, obrnjene proti morju, zavarovati s tem, da so jim vzdali težke železne plošče ter zvišali prsteno plast na površju. To naj bi dovolj varovalo te postojanke pred krogami iz težkih ladijskih topov.

Forte prve črte, utrdbe na Malamonu, Cavallinu, Palestini in Chioggi so pregradili tako, da se morejo braniti tudi napadom od strani. Ustvarili so mrežo komunikacij, da se forti nad seboj lahko podpirajo ter četam olajša bramba. Zada za prvo črto je polno navskrižnih kanalov, ki je težko voziti po njih in ki so zavarovani z umetnimi ovirami. To vse poveča težkoče pri napadanju.

Brambo so še izpopolnili z zavarovanimi opazovalnimi postajami, ki imajo semafore in teletetrične aparate (ki merijo razdalje).

Ker pa je bila fronta na suhem zanamarijena, so zavarovali Benetke proti napadu s suhe zemlje z novimi utrdbami pri mostu, ki pelje od Mestre v Benetke. Prvotno je bil most pri Mestre zavarovan s tremi forti, ki so nadvladali morsko in suho stran. Ti forti so bili oddaljeni drug od drugega 4 do 5 km. Sedaj so v obliki polkroga zgradili vmes nove utrdbe. Modernizirali so tudi fort Maghera, ki z 2 baterijama brani ustja plovnih kanalov v lagunah. Ta utrdba brani mesto dožev pred nenadnim napadom. Skušali so tudi, razdaljo med posameznimi forti zmanjšati in tako pomnožiti brambno moč notranjih fortov. S tem bi bil sovražnik prisiljen, svojo črto razširiti in tako svoje sile oslabiliti.

Nov maneuver sladkornega kartela.

Gotova avstrijska podjetja se kar ne morejo dovolj okoristi na vojni konjunkturi, ki prebivalstvu itak draži živila do nemožne višine. Poleg železnatega kartela, ki dela v vojni najboljše kupčije, je zlasti sladkorni kartel, ki se že sedaj na tihem pripravljaja, da iz vojnega časa izbije nadaljni dobiček za svoje brezdane žepe. Pred nekaj časom so sladkorni rafineriji, ki predelujejo surovi sladkor, ki ga pa izdelujejo večinoma rafineriji sami ali pa dobivajo od medčlanov, katerim so bili prej prodali sladkorno peso, sklenili z vlado dogovor

glede cene, po kateri so se obvezali dovažati konsumu očiščen sladkor do nove pese, to je konca avgusta t. l. po dosedanjem temeljni ceni 85 K 50 vin. za met. stot z Dunaja. Od celoletnega kontingenta te kampanje je v tovarnah na razpolago do nove pese še krog poldrug milijon met. stotov očiščenega sladkorja. Kljub temu se začena po celi Avstriji čutiti splošno pomanjkanje sladkorja. Četudi je temu deloma krivo pomanjkanje železniških voz, vendar je glavni vzrok v tem, da se je našla vrsta spekulativnih, ki so zadnje tedne odtegnili trgovini zaloge sladkorja zato, da bi jih po preteku gori navedenega dogovora z vlado prodali za mnogo višje cene.

Pa tudi sladkorni tovarnarji, ki imajo vsled izvozne prepovedi še velike množine sladkorja v zalogah, že namigujejo, da z ozirom na zvišane cene surovemu sladkorju od 25 na 35 K za met. stot ne mislijo na to, da bi sklenili z vlado nov dogovor po dosedanjih ceni. S 1. septembrom se ima torej znova zvišati cena sladkorju, četudi ima sladkorni kartel še milijone met. stotov sladkorja po starih cenah na razpolago. Če bi sladkorni kartel vsak mesec oddal konsumu sedanjim razmeram primerno množino sladkorja in bi vlada skrbela za to, da bi sladkor ne izginil v zalogah spekulativnih hrčkov, potem bi bilo pomanjkanje sladkorja na mah konec. Vsekakor je potrebno, da vlada v najbližjem času stori energičen korak v sladkornem vprašanju (popis zalog?), da ne bodo postali konsumenti zopet žrtev neopravičenega izkoriščevanja.

Zapletljaji na Balkanu.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Sofije — A. B.)

Kdor hoče vsem prav storiti, nobenemu ne ustreže. To je star pregovor. In prav tako se godi danes Rumuniji. Ta država je vsled svoje dvoilčne politike provzročila silno nevoljo kakor Rusije, tako tudi Nemčije. Ruska vlada je izrekla po svojem poslaniku v Bukareštu svojo ogorčenost zaradi tega, ker Rumunija stoji križem rok, med tem ko se vrše v Karpatih najljubši boji — kritični za rusko armado. Rumunija je bila baje obljubila v takem trenutku poseči z orožjem vmes proti Avstro-Ogrski, pa si je pozneje premislila. To Rusijo grozno ježi.

Nemška vlada pa je nevoljna na rumunsko, ker sistematično dela težave nemškemu tranzitu preko Rumunije. Vse reklamacije ne pomagajo nič. Torej ne bi imela Rumunija niti od Nemčije, niti od Rusije kaj dobrega pričakovati, ko se bo delal nov zemljevid Balkanu.

Tudi Bolgarija bo morala biti previdna, da jo takšni obmejni meidenti (vpadi), kakršen se je zgodil pri Valandovem, ne vpletejo v vojno. Današnja vlada je dolžna z resnično neustrašenostjo v svoji politiki in po sporazumljenju s sosednimi državami izgladiti konflikt in preprečiti vojno nevarnost, katera preti deželi posebno od Grčije.

Posiljanje znatnih grških vojnihih oddelkov v novo Srbijo, bliže do bolgarske meje, je vzbudilo tukaj veliko pozornost. S tem dejstvom — tako se sodi v tukajšnjih diplomatskih krogih — je Grčija formalno narušila svojo nevtralnost. Tozadnji protesti v Atenah s strani Nemčije in Avstro-Ogrske niso izostali; ako bodo pa kaj pomagali, to je drugo vprašanje.

Srbija ima sedaj čisto druge skrbi, kakor da bi se mešala v spor med Bolgarijo in Grčijo. Sicer pa misli Bolgarija, da more sama z Grčijo končati po diplomatični poti ali s sabljo v roki. Vojna proti Grkom bi bila med bolgarskim narodom sicer z navdušenjem sprejeta. Vendar se je treba ozirati na splošen položaj na Balkanu, prej kot se kaj važnega ukrene.

Angleži o vojski.

ANGLEŠKA SODBA O MOČI CENTRALNIH DRŽAV.

London, 29. maja. (Kor. urad.) Vojaški sotrudnik »Daily News« piše: Zvezni osrednji velesili sta v zadnjem mesecu zadali Ru-

son težji udarec nego kdaj prej. Napad je velikega kneza Nikolajeviča in njegov štab popolnoma iznenadil. Mislili so, da bo prišel glavni napad iz Ogrske preko Karpátov. Tajnost priprav, temeljitost koncentracije, zlasti artiljerije, ter odločnost napada z dne 28. aprila, ki se je z neumorno energijo nadaljeval mesec dni, — so nadaljno izpričevalo za moč silnega sovražnega vojaškega ustroja.

ANGLEŠKA SODBA O POLOŽAJU NA BOJIŠČU.

London, 31. maja. (Kor. ur.) Vojaški sodruidnik lista »Morningpost« izjava: Vsak dan je jasnejše, da vojaški pomočni viri Nemčije se nikakor niso izčrpani in da neomajano zaupata narod in armada na končno zmago. Nemci, ki so gospodari veliki ozemelj na severnem Francoskem in v Belgiji, lahko trde, da njih zadnji uspehi pri St. Mihielu, na vrhovih ob reki Aisne in pri Ypernu niso nič manjši kakor uspehi zaveznikov pri Nieuve Chapelle, pri Carency, Beaussejburu in na Alzaškem. Nastop Italije, kakor vse kaže, ni dosti omajal samozavesti Nemčije. Proti italijanskemu prodiranju se je, kakor trde, ukrenilo vse, kar je bilo potrebno. Na vzhodnem bojišču se položaj Avstrije in Nemcev ni poslabšal. Poročila zadnjih dni dokazujejo, da se je prežgodaj upalo na to, da se njih prodiranje proti ruski vojni črti izčrpa. Napade ponavljajo z navidezno nezmanjšano močjo in odločnostjo. Artiljerije niso izrabili, marveč so jo ojačili. Nemci so kljub siloviti množini ljudi v Rusiji spravili premoč na tisto mesto, ki so si je sami izbrali, da dosežejo uspeh.

ANGLEŽI O POLOŽAJU.

London. »Times« pišejo: Novo ministrstvo opozarja Nemčijo, da hoče Anglija svojo nalogo s popolnim priznanjem složnega naroda zasledovati. Položaj je rešen dovolj. Nihče ne pričakuje, da se vojska kmalu konča. Niso se uresničile lepe sanje, ki jih je naš narod sanjal celo zimo, da naše čete vržejo spomladi sovražnika iz Francije in s Flanderskega. Naši francoski prijatelji sicer hrabro in vztrajno nadaljujejo utrudljivo vojsko, a ni nikakih znakov za to, da bi nov razvoj na celi zahodni bojni črti položaj hitro izpremenil in tega tudi ne pričakujemo, dokler ne napoči pravi čas za to. Vsi smo pričakovali silovitega ruskega vpada na Ogrsko, da pade Krakov in da vderejo Rusi v Šlezijo, dočakali smo pa zdaj, da se Rusi v Galiciji umikajo. Nemško visokomorsko brodogradništvo zdaj veliko močnejše, kakor je bilo, ko se je pričela vojska. Na Dardanelah se oklepajo naše hrabre čete le nekaterih zalivov in bližnjih vrhov, če tudi prodirajo, pridejo le korak za korakom naprej. Ko prevzame nova vlada vodstvo, bo dežela ubogala.

NEZADOVOLJNI ANGLEŽI.

London, 31. maja. (Kor. ur.) »Morningpost« objavlja vsebino nekega letaka, ki ga je objavila neodvisna delavska stranka. Letak poziva, naj delavci pristopijo društvu proti splošni vojaški dolžnosti. »Morningpost« objavlja nadalje dopis, ki opozarja na Nemcem prijazno agitacijo njenih kmetskih oddelkov. Dopisnik poroča: V nedeljo sem čul govornika, ki je govoril pod milim nebom večinoma takim ljudem, ki so sposobni po svoji starosti za vojake. Izvajal je, da je povzročila vojsko tajna diplomacija. Nemci so narod, ki ljubi mir. Anglija in Francija sta spletkarili skrivaj proti Nemčiji. Vojska koristi le tistim tvorničarjem, ki izdelujejo orožje. Ljudstvo naj pazi na to, da ne uvede vlada splošne obrambne dolžnosti in naj zahteva, da se prične z Nemčijo pogajati o miru. To žele tudi Belgijci.

London, 31. maja. (K. u.) »Daily News« objavlja uvodnik, ki napada novo geslo o organizaciji naroda (splošna obrambna dolžnost v Angliji) in izjava: Največja napaka, ki bi jo storila kaka angleška vlada, bi bila, če bi razbila genij angleškega naroda in kvaliteto materijala, s katerim razpolaga. Narod vseh štirih nalog ne more v isti meri izpolniti, da namreč vlada morju, odposlje armado na bojišče, izdeluje streljivo in da spravi za vojsko potreben denar skupaj. Misel o državni sili je nevarno varanje samega sebe. Vojaška organizacija britske industrije mogoče vzbudi revolucijsko nezadovoljnost. Splošna obrambna dolžnost je tudi tuja geniju angleškega naroda.

AGITACIJA ZA VOJAŠKO DOLŽNOST NA ANGLEŠKEM.

Rotterdam, 28. maja. Na Angleškem se nadaljuje agitacija za splošno vojaško dolžnost. Na zborovanju škofov iz Angleške in Walesa so sprejeli resolucijo, v kateri pozivajo narod, naj daruje vsa duhovna, moralna in gmotna sredstva za zmagovito nadaljevanje vojske. Škofje so pripravili vlado na vso moč podpirati in z vsem svojim vplivom delati na to, da vsi možje in vse ženske posvetijo vse svoje moči domovini.

ANGLEŠKE BAJKE.

Berlin, 23. maja. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allgem. Ztg.« piše pod naslovom »Angleške bajke«: Ker morajo naši sovražniki v svojo žalost izkušati, kako močno in uspešno je vzajemno delovanje nemških in avstro-ogrskih obrambnih sil, poizkušajo, vsekakor na prav neroden način, spraviti nesoglasje v navdušeno razpoloženje naših zmagovitih armad. Prav posebno se je v tem oziru izkazal petrograjski dopisnik »Times«, ki je čitateljem postregel z naslednjo bajko: Glasom izpovedi ujetih nemških častnikov je nemški cesar v nekem svojem nagovoru na fronti ob Dunajcu v navzočnosti c. in kr. častnikov izjavil: »Zaveznik Nemčije ni izpolnil pričakovanj, celokupno vojno breme leži na nemški armadi in Nemčija bi morala prevzeti vrhovno poveljstvo nad c. in kr. četami.« Odveč bi bila pravzaprav vsaka beseda v ožigled neresničnosti takega poročila, ki postaja še bolj jasna, ako se te namišljene izjave primerjajo z besedami toplega in hvalečnega priznanja, s katerim se je obrnil cesar povodom podelitve reda »Pour le merite« na nadvojvodo Friderika in generala pl. Hötzen-dorfa.

Nemški državni zbor.

Berlin, 29. maja. Državni zbor je danes rešil celo vrsto manjših predlog. Poslanec Ebert (socialni demokrat) je izjavil: Avstrija je stavila Italiji dalekosežne ponudbe. Če bi imela Italija le malo dobre volje, bi se mir ohranil. Italija ne vodi obrambne vojske, ampak napadalno in osvojevalno vojsko. Socialni demokrati vztrajajo na tem, kar so 4. avgusta 1914 in pozneje izjavili v zbornici.

Poslanec Schiffer (nacionalni liberal) je izjavil, da so vsi edini v tem, da je treba vztrajati do mira. Osvojevalne vojske ne želi nihče. To pa ne izključuje, da se ne bi zasedlo ozemlje in uravnale meje tako, da nudijo realno poročstvo proti novemu napadu. — Poslanec Liebknecht (soc. demokrat) zakliče: »Koristi bogatašev!« — Ta medklic je povzročil veliko razburjenje. Od vseh strani done proti poslancu Liebknechtu pfuj-klici. Končno se je predsedniku, ki je poklical Liebknehta k redu, posrečilo napraviti mir, nakar je poslanec Schiffer končal svoj govor.

Berlin, 29. maja. (Kor. urad.) Pri razpravi o socialnopolitičnih odredbah je poslanec Sachse (soc. demokrat) povedal želje in pritožbe rudarjev v ruhrskem ozemlju. Državni tajnik dr. Delbrück izjava: Proti obstoječi neprilici se bo takoj nastopilo. Prepričan sem, da se to, kar se je posrečilo na drugih poljih, posreči tudi v rudarstvu. Rudarstvo je za vojno ravnotako važno, kakor delo v strelskem jarku. Pri razpravi vprašanju o prehrani je poslanec Wurm (soc. demokrat) ugotovil, da je njegova frakcija prepričana, da bodo živila sedaj in po novi žetvi popolnoma zadostovala, da se izstradalni načrt sovražnikov izjalovi.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 31. maja. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Milli« poroča: Glavni stan obvešča: Na dardanelski bojni črti je napadel sovražnik pri Ari Burnu naše desno krilo, a je bil vržen nazaj in je izgubil do 100 mrtvih. V središču je poizkušal sovražnik sinpči s presenetljivim napadom zopet zavzeti tiste strelske jarke, ki smo mu jih predvčerajšnjim iztrgali, a je bil vržen v svoje prejšnje postojanke nazaj. Zaprtil je veliko mrličev, orožja in bomb. V odseku Sedil-Bahr so se bili včeraj boji pehote in artiljerije.

ANGLEŠKI LIST O TEŽAVNEM POLOŽAJU V DARDANELAH.

London, 29. maja. (Kor. urad.) »Daily News« pišejo v uvodnem članku: Najnovejša poročila iz Dardanel ne vzpodbujajo k nadi na skorajšnjo odločitev. Izgube so bile zelo težke, težje nego zadnjič v Flandriji. Dardanele kažejo iste pogoje za vojno kakor Flandrija, a so za ofenzivo mnogo neugodnejše. Zavezniki so omejeni na uporabo nekaterih odprtih zalivov. Pomankanje dobre luke za opirališča je resna ovira, ki je postala, odkar so se pokazali sovražni podmorski čolni, še toliko resnejša. List poudarja, da zahteve, ki jih stavi na brodogradnjo ekspedicija proti Dardanelam, vplivajo na stališče v Severnem morju, na kar se ne sme nikoli pozabiti. List vidi edino upanje v tem, da bi se zavezniški diplomaciji posrečilo pridobiti pomoč Bolgarije.

ANGLEŽI V BOJIH S TURKI.

London, 31. maja. (Kor. u.) Uvodnik današnje številke »Timesa« izjava: Naš položaj v Perzijskem zalivu je dober, pri Tiberi pa ni dober. Turkom zadajamo na vseh krajih krepke udarce, a zdaj se v zelo težavnem obnebu in v najhujšem letnem času držimo komaj pokonci.

Na morju.

PODMORSKA VOJSKA.

Pariz, 30. maja. »Journal« poroča iz Londona: Belgijski parnik »Jacquelin« je včeraj pripeljal v Milfordhaven 24 preživelih oseb iz parnika »Morvena«. »Morveno« je ob angleški obali potopil nemški podmorski čoln. Preživeli pripovedujejo, da jim Nemci niso pustili časa, da bi zapustili ladjo in da so se mogli rešiti le vsled prihoda belgijskega parnika.

ANGLEŽI SE BOJE NEMSKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Manchester, 31. maja. (Kor. ur.) »Manchester Guardian« piše: Sovražnik vodi vojsko na morju veliko hitrejšo, kakor vodo mi svojo izkrcevalno vojsko na Dardanelah. Če je prišel nemški podmorski čoln »U« skozi Gibraltarsko ožino, ne vemo, zakaj bi mu ne sledili drugi. Egejsko morje je naravnost idealno za operacije »U« čolnov.

DELOVANJE NEMSKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 31. maja. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Parnik »Pinusuet« družbe »China-Mutual-Steam-Navigation Compagnie«, ki je vozil dragoceno blago iz Batavije domov, je zasledovalo več nemških podmorskih »U« čolnov, ki so obstreljavali parnik z granatami. Parnik se je pripeljal v Plymouth v dobrem stanu. En mož posadke je bil ranjen. Na višini Quessant je bil torpediran in potopljen 28. majnika parnik »Tullochmoor«, ki obsega 3520 ton. Posadko so izkrcali v Barry. Francoska ladja »Desy« je rešila posadko angleškega parnika »Glenlee«, ki ga je potopil neki nem-

ški podmorski čoln med vožnjo iz Cardiffa v Aden.

PONESREČENA FRANCOSKA TORPEDOVKA.

Carigrad, 31. maja. (Kor. urad.) Blizu rti Yilandschi se je razbila neka francoska torpedovka, ki je poizvedovala ob obrežju vilajeta Smyrna pred pristaniščem Kusch-Aduse.

PARNIK »ARGILLCHIRE« UŠEL DVE MA PODMORSKIMA ČOLNOMA.

Rotterdam, 31. maja. (Kor. urad.) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Dva podmorska čolna sta v četrtek napadla parnik »Argillchire«, ki je pa ušel, dasi so izstrelili nanj dva torpeda.

NEMCI POTOPILI PARNIK »SPENNY-MOOR«.

London, 31. maja. (Kor. urad.) Neki nemški podmorski čoln je potopil 28. t. m. parnik »Spennymoor« iz Newcastla. Rešenih je 23 oseb; kapitan in pet mož posadke je utonilo.

ANGLEŽI NAMERAVAJO UNIČITI PLOVOB ŠVEDSKE.

Kodanj, 31. maja. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poroča iz Stockholma: Švedska pomorska plovba je v nevarnosti, da mora prenehati, ker so Angleži poostri določila o izvozu premoga, če se Švedski ne posreči, da nabavi drugod premog. Ni gotovo, če bi mogli dobaviti premog v Ameriki, ker bi mogoče Anglija ne dopustila transportov. — »Švedska Dagbladet« poziva vlado, naj odločno nastopi pri angleški vladi in naj pokaže nekoliko več samostojnosti.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Odbiti italijanski napadi. — Na Primorskem posegla v boj naša težka artiljerija.

Italijani poizkušali priti na Krn.

Dunaj, 31. maja. (Kor. u.) Včeraj dopoldne je bil krvavo odbit napad nekega alpskega polka v odseku naših utrd na planoti Lavarone. — V okolici severno-vzhodno od Paneveggio je pričel neki sovražni oddelek graditi utrdbe, a se je takoj umaknil vsled ognja naših patrulj.

Ob koroški meji so bili manjši boji, ki so za naše orožje ugodno izpadli.

Vzhodno od Kobarida je sovražnik poizkušal plezati na Krn.

V primorskem obmejnem ozemlju je pričela naša težka artiljerija posegati v boj s topovi.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Planota Lavarone se razteza vzhodno od Rovereta ob jugovzhodni tiolski meji.

Paneveggio leži jugovzhodno od Bocna, vzhodno od Fleimserke doline okoli 7 km od italijanske meje.

× × ×

Okrožni sodišči v Tridentu in v Roveretu premeščeni.

Inomost, 1. junija. »Neue Tiroler Stimmen« poročajo: Okrožno sodišče v Tridentu je premeščeno v Mezzolombardo. Okrajno sodišče in nekaj uradnikov okrožnega sodišča in državnega pravništva je ostalo v Tridentu. Okrožno sodišče v Roveretu je bilo premeščeno v Konmetzl (Mezocorona).

Naša letala v Italiji.

Lugano. »Messagero« poroča iz Brindisija: Avstrijsko letalo je priletelo 28. majnika kakih 15 milj do Brindisija. Vrnilo se je v smeri proti Kotorju, ko je zapazilo, da mu slede sovražni letalci.

Strah pred našimi letalci v Milanu.

Z italijanske meje, 1. junija. »Frankfurter Ztg.« poroča: V Milanu so ustavili 27. m. m. razsvetljavo, ker so se bali avstrijskih letalcev. Mestna policična železnica in izvoščeki so tudi vozili brez svetilk. Ognjegasci so hodili od hiše do hiše in so gledali na to, da so zagnili z zastori povsod okna, če je gorela v stanovanju luč.

Italijanski vojni ujetniki.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Približno 200 slabo oblečenih ljudi, ki so se vrnili v Italijo, so, ko so prekorčili mejo, prijeli in jih kot »vojne ujetnike« odvedli v Bracciliano pri Rimu, kjer so ustanovili koncentracijski tabor. V Verono, Brescia in v druge kraje so odvedli približno 20 takih vojnih ujetnikov, ki so vsi Italijani.

Kako je v Italiji.

»Frankfurter Zeitung« z dne 29. maja poroča z italijanske meje 28. maja:

Gospod, došel z Benetk, mi je pripovedoval, da so predvčeraj vzeli s cerkve sv. Marka bronaste konje. Zvečer in ponoči so Benetke v temi. Prebivalstvo, po bombardiranju od strani naših letalcev zelo razburjeno, v velikem številu zapušča mesto.

Na kolodvoru v Milanu je videl moj zaupnik z vlaka v nekem skednju prve ranjenke, ležeče na slami. Da prepreči potnikom ta pogled, je prihitel sprevednik in zaprl okna vlaka z zastori.

Drobne vesti iz Italije.

Lugano, 29. maja. (Kor. ur.) Vpoklicani italijanski mornariški rezervisti letnikov 1876 in 1882 se uvrste v kopno armado.

Nadaljni trije potniški parniki državno-železniške uprave ter 6 parnikov in 22 vlačnih parnikov iz zasebne lastnine se preuredi v vojne ladje in proglasi, da pripadajo vojnemu brodogradu.

Trgovca Rudolf Subert v Milanu je glasom »Corriera della Sera« obljubil 1000 lir onemu italijanskemu vojaku, ki bo prvi osvojil kako avstro-ogrsko zastavo.

10.000 K za prvo italijansko zastavo.

»Reichspost« poroča, da je baron Clumsky določil 10.000 kron za tistega avstrijskega vojaka, ki bo osvojil prvo italijansko zastavo.

Italijani rabijo pomoči.

Montreux, 30. maja. Znani vojaški strokovnjak lista »Corriere della Sera«, major Gatti, piše v svojem listu, da Italijani ne bodo mogli udreti v avstrijsko ozemlje, vsaj daleč ne.

Italijanska duhovščina protestira proti vojni.

»Berliner Tagblatt« poroča 28. maja iz Lugana: Od 90 italijanskih škofov in nadškofov jih je okoli 60 poslalo Salandru protest proti vojni, kateri bi se bilo treba izogniti.

Za italijanske ranjence.

Lugano, 30. maja. »Corriere della Sera« poroča: Papež je dal na razpolago za ranjence bolnišnico Santa Marta in del gradu Gandolfo. Kraljica-vdova je dala na razpolago vilo Margherita, kraljica Helena pa del Kvirinala. Poleg tega je dala tudi v Mantovi in Veroni napraviti bolnišnice.

Tudi italijanske dijakinje za vojsko.

Rim, 21. maja. (Zakasnelo.) Vojne hujškarije so se pričele udeleževati tudi dijakinje. Na vseučilišču se je zbralo 2000 dijakinj, ki so zahtevale vojsko in hujskale proti Giolittiju in njegovim pristašem. Djakinjam je govoril tudi neizogibni d'Annunzio. Tudi po ostalih večjih italijanskih mestih so ženske vpriporile demonstracije. V Farmesini so ustanovili ženski strelki zbor, h kateremu so takoj pristopile aristo-kratinje, dijakinje, učiteljice, pa tudi telefonistkinje, strojepiske, krojačice itd.

Ženske policistkinje v Italiji.

Curih. Lyonski list »Nouveliste« poroča iz Rima: Ženska policijska služba se hitro organizira. Ženske, ki se priglajajo, večinoma pripadajo meščanskim slojem, izurijo in bodo nosile trak na roki.

Italijansko vojno posojilo in italijanska valuta.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Italijanski uradni menični kurz se je zopet dvignil, in sicer v korist Parizu za 10, v korist Švici za 11 $\frac{1}{2}$ odstotkov in primerno tudi v korist Londonu in New Yorku. Italijansko vojno posojilo tisoč milijonov lir po 4 $\frac{1}{2}$ % se razpečava 2 $\frac{1}{2}$ % nižje kakor je določila vlada kurz.

Izmenjava italijanskih in poljskih vojnih ujetnikov.

Chiasso, 30. maja. Pogajanja radi izročitve ujetnikov laške narodnosti od strani Rusije Italiji so se zopet pričela. Italija bo, kakor piše »Secolo«, izročila Rusiji ujetnike poljske narodnosti. Dogovorili se bodo tudi s Srbijo glede izmenjave ujetnikov.

× × ×

Italijani zbirajo prispevke za zgradbo Oberdankovega spomenika v Trstu.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Senator Eugenio Valli, ki je pisal večkrat v listu »Popolo Romano« pametne članke o zvestobi trozvezi in o Avstriji, je uvedel zbirko za spomenik Oberdanku v Trstu in je sam daroval v ta namen 500 lir.

Sodrga napadla vilo Bourboncevev in Parma. Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Vilo v Via Reggia, kjer bivajo člani rodbine Bourboncevev in rodbine Parma, je tudi napadla sodrga, vdrla v njo in jo proglasila za javno italijansko lastnino.

Proti Nemcem v Milanu.

Lugano, 29. maja. (Kor. urad.) V interesu mnogih ogroženih Italijanov so v Milanu končno vendar aretirali kakih 500 oseb, o čemer se omejuje na individualno samovolje pri pustošenju nemške lastnine. Podjetje bratov Röchling so včeraj zažgali.

Disciplinirani dostojanstveniki v Milanu.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Za kaznen so vpokojili poveljnika milanskega armadnega zbora generala Spingardi. Kazensko odstavljena sta tudi prefekt in policijski predsednik v Milanu.

Delavstvo v Rimu in Milanu mirnejše.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Uslužbenci poulične železnice so nehali stavkati, ker so jim glede na plače ugodili. Tudi v Milanu se delavstvo pomirjuje. V milanskem deželnem zboru je izjavil socialist Agostini, da ostane prejkoslej sovražnik vojski.

Italijanski izgređ v Montrealu.

London, 31. maja. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča iz Montreala dne 28. maja: List »Le de Voir« je kritikoval v uvodniku smeri italijanske politike. Italijani so nato napadli prostore lista in so vse razbili.

Italijani ljuto napadajo nemškega kanclerja.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« ljuto napada nemškega kanclerja zaradi njegovega govora v državnem zboru. Napada tudi nemško vlado in nemške državne poslance.

× × ×

Italijani omejili blokado Albanije.

Rim, 30. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglasi: Blokada albanskega obrežja se omeji od črnogorske meje do Aspri-Ruga (Bela cesta). Nova blokadna črta se razteza med rtom Otranto in Aspri-Ruga.

× × ×

Avstrijski in nemški konzul v Tripolisu odpotovala v Švico.

Lugano, 31. maja. (Kor. urad.) Avstrijski in nemški konzul v Tripolisu sta došla v Tripolis. V spremstvu policistov sta nato odpotovala proti švicarski meji.

× × ×

Bolgarski glasovi o Italiji.

Sofija, 28. maja. (Kor. urad.) Vladno glasilo »Narodni Prava« se takole izraža o nastopu Italije: Samo v slučaju, da bi Italija in trosporazum zmagala, bi se nastop Italije v kasnejšem času v toliko dotikal bolgarskih interesov, v kolikor bi Italija razširila svoj gospodarski in politični vpliv na Macedonijo ozir. Bitolj, ki tvori središče bolgarskih narodnih aspiracij. Vmešanje Italije v vojno se nikakor ne dotika bolgarske nevtalnosti. Bolgarija bo ostala nevtalna, dokler nihče ne krši njenih življenjskih koristi. Bolgarsko ljudstvo naj ostane mirno in naj trezno zasleduje in presoja razvoj dogodkov. — Nacionalistična »Kambana« piše: Perfidnost Italije popolnoma odgovarja verolomstvu Srbije nasproti Bolgariji l. 1913. Zato treba konstatirati, da se kažejo Rusi in Francozi ravnotako vredne italijanskega prijateljstva, kakor svoj čas prijateljstva perfidne Srbije. — Gliha vkup štrih. — Gotovo bomo priče, kako se bo jeza pravičnosti razlila nad obe verolomni državi, Italijo in Srbijo. Orožje Avstro-Ogrske in Nemčije je danes nezmagano in ostane tudi v bodoče, ker se borita za zmagoslavno stvar.

× × ×

Vzajemno vojaško delovanje Italije in trosporazuma.

Lugano, 29. maja. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča: Ker zahteva nastop Italije ob strani trosporazuma tesno vojaško skupno delovanje, se sistem vojaških misij zveznih držav raztegne tudi na italijansko armado in obratno. V Rim sta že dospeli ena francoska in ena angleška vojaška misija, vsaka pod vodstvom generala. Rusko poslanstvo se pričakuje. Ta poslanstva takoj odidejo na fronto. Ravnotako so se poslane italijanske misije k zavezniškim armadam.

× × ×

Vatikan.

Madrid, 30. maja. V razgovoru med kraljem, papeževim nuncijem in špansko vlado so se dotaknili tudi vprašanja eventualne preložitve papeževga uradnega sedeža vsled vojske. Imenovala so se različna mesta, kakor Barcelona, Valencia, Sevilla, ki bi prišla v poštev kot začasna papeževa rezidenca. Končno je kralj predlagal Escorial, ki je dovolj velik za vse vatičanske osebe in urade. Sodi se, da preložitve Vatikana ne bo potrebna, vendar se je pa ponudba v načelu sprejela.

»Osservatore Romano« o odhodu vatičanskih diplomatskih zastopnikov.

Lugano, 29. maja. (Kor. urad.) »Osservatore Romano« meni, da sme trditi, da so pri Vatikanu poverjeni diplomati zato odpotovali iz Rima, ker je postalo njihovo stališče moralno nesprejemljivo. Tudi tedaj, če bi se bila italijanska vlada pokazala pripravljeno privoliti v to, da bi rečeni diplomati po posredovanju in pod odgovornostjo svete stolice dalje korespondirali s svojimi vladami, bi ti diplomatski zastopniki pod danimi razmerami kot neprimeren dostojanstvu njihovega čina in zahtevam njihove službe očividno ne mogli ostati v Rimu. Njihov odhod je izsilil novi položaj, ki je nastal z udeležbo Italije v vojni in ki je za sveto stolico skrajno mučen, ker sedaj z zastopniki ene vojujoče se stranke ne more naravnost korespondirati in si pridobiti natančne slike o položaju. Sveta stolica se čuti s tem omejeno in oškodovano v nujno potrebni mednarodnosti svoje akcije.

× × ×

Grška hoče braniti svoje koristi.

Bukarešt. V Atenah bo zboroval v kratkem kronski svet, ki se ga udeleži tudi bivši min. predsednik Venizelos. Pečati se nameravajo v vprašanju, v koliko so prizadete koristi Grške, ker je posegla Italija v vojsko.

× × ×

Nevtalnost Španije.

Madrid, 29. maja. Ministrski svet je v svoji včerajšnji seji določil besedilo nevtalitetne izjave v italijansko-avstroogrski vojni. Voini minister je v svetu podal iz-

javo, da je treba ukreniti gotove odredbe. Zlasti se mu zdi primerno odrediti, da se ob sedanjih razmerah noben vojni-obvezani Španec ne mudi v vojujočih se državah. —

× × ×

Izjava nemškega prostozidarstva.

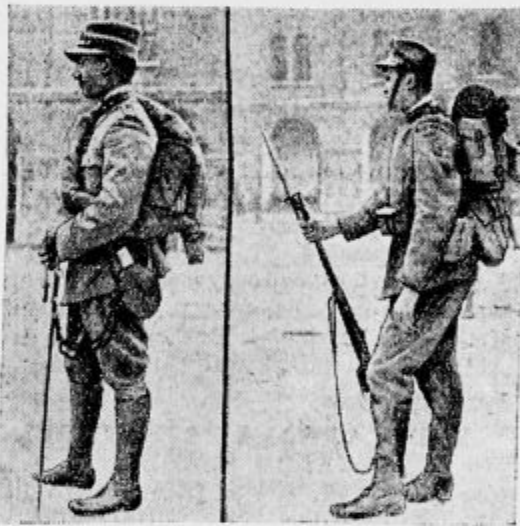
Berlin, 29. maja. (Kor. urad.) Danes v Berlinu zborujoča zveza Velike lože je sklenila naslednjo izjavo: Spricho držanja italijanskega prostozidarstva, ki se je nahajkano po svojih francoskih somišljenikih v svoji celoti spustilo v politične strankarske boje, ki so dovedli do vojne, in se s tem grobo pregrešila proti prostozidarskemu temeljnemu zakonu, ki tako postopanje izrečno prepoveduje, — razruši nemška velikoložna zveza svoje dosedanje odnose z italijanskim in francoskim prostozidarstvom. Nasproti prostozidarjem v ostalih deželah ostane v veljavi že preje sprejeti sklep, po katerem od začetka vojne mirujejo vsi medsebojni odnosi z Velikimi ložami.

× × ×

5. vojska z Italijo v teku 67 let.

Sedanja vojska z Italijo je peta v teku zadnjih 67 let, če smatramo Radeckijevo vojskovanje l. 1848. in 1849. kot dve vojski. Tedaj namreč je bilo sklenjeno med vojsko dolgo premirje. Štirikrat je cesar Franc Jožef klical svoje narode pod orožje proti Lahu. Prvič l. 1849. Ko je po vojski l. 1848. Radecki dne 9. avgusta dovolil Piemontezom premirje, so je ti l. 1849. dne 12. marca odpovedali, štiri mesece po nastopu Franca Jožefa. Tedaj je vladal Piemont kralj Karl Albert. Druga vojska, ki jo je vodil cesar Franc Jožef, je bila 1859, tretja 1866 in sedanja l. 1915.

Vojske z Italijo so se torej vodile pod dvema cesarji: cesarjem Ferdinandom in cesarjem Francem Jožefom. Na italijanski strani so bili udeleženi trije kralji: Karl Albert, Viktor Emanuel II. in sedanji Viktor Emanuel III.

Italijanska pehota.

Italijansko pehoto so za vojsko opremili s sivo uniformo, katere je sedaj vpeljana pri vseh polkih. Naša slika nam kaže na levi italijanskega častnika, na desni pa vojaka v popolni vojni opremi.

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.****Položaj neizpremenjen.**

Dunaj, 31. maja. (Koresp. urad. Ob reki San in vzhodno od te reke včeraj ni bilo resnih bojov. Na severni in na južnovzhodni bojni črti Przemysla kakor tudi ob zgornjem Dnjestrju se bojujejo. V okolici Stryja so osvojile zvezne čete v ljutem boju več krajev in si osvojile neko rusko baterijo. Sicer se položaj na severovzhodu ni izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Zemljevid italijanskega vojnega pasu severno od Bologne.

»Journal de Geneve« poroča iz Rima: V včerajšnjem ministrskem svetu

NEMŠKO URADNO POROČILO.**Za Przemysl.**

Berlin, 31. maja. (Kor. u.) Uradno: Na vzhodnem bojišču ni bistvenih izprememb.

V bojih pri Przemyslu so se nemške čete zopet bolj približale severni in severno-vzhodni bojni črti.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

POHVALA VRHOVNEGA POVELJNIKA.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) Iz vojne poročevalskega stana se poroča: Nj. cesarska visokost maršal nadvojvoda Friderik je 29. maja izdal sledeče armadno povelje: »Uspešna majske ofenzive zavezniških armad se je odlično udeležila 106. črnovojniška pehotna divizija in s svojimi sijajnimi marši in boji dokazala, da so čete te novo sestavljene divizije, ki se je že v obrambi izvrstno izkazala, enako vztrajne in hrabre tudi pri napadu. Zato izražam tej diviziji svojo zahvalo in posebno priznanje. O tem bom poročal Njegovemu Veličanstvu in prosil, da blagovoli imenovano na poseben način odlikovati, da za vse čase ostane spomin na njene čine. To povelje naj se v celi armadi takoj razglasi.«

× × ×

IZPRED PRZEMYSLA.

Po našem uspehu pri Radymnu je zdaj Przemysl osamljen tudi na vzhodu in smemo upati na to, da če ne pride kaj vmes, da zopet Przemysl osvojimo. V vojni povestnici ni veliko takih slučajev, da bi isto trdnjavo v eni vojski oblegali in vzeli z več strani, a pripetilo so se pa le že. V veliki vojski naše države, ki smo je vojskovali od leta 1688. do 1697. z Anglijo, Nizozemsko in s Španjo proti Ljudevitu XIV., so Francozi osvojili Namur, takratno glavno trdnjavo španskega Nizozemskega. Kralju Viljemu III. se je pa posrečilo, da je z angleško-nizozemsko armado l. 1695. zopet zavzel Namur. V sedemletni vojski se je po zmagi pri Górlitzu moral Schweinitz l. 1757. udati našim; a vsled poraza pri Beuthenu se je morala trdnjava zopet izprazniti. Lavdon je trdnjavo vzel zopet 1. oktobra 1761 Prusom, a 9. oktobra 1762 so jo zopet osvojili Prusi. Trdnjava je torej v eni vojski menjala štirikrat svoje gospodarje.

GENERAL BOROJEVIĆ O OBKOLITVI PRZEMYSLA.

Vojnega dopisnika berlinskega lista »Lokalanzeiger« je dne 20. maja sprejel general Borojević in o sedanjem položaju izjavil: Jugovzhodno od Przemysla, v smeri proti Dobromiku, se že več dni vrše neprestani boji. Mi gremo počasi, pa gotovo naprej. Žalibog, da so prometne težkoče zelo velike; Rusi so na svojem umikanju temeljito porušili železnice, mostove in ceste. Ne glede nato je bilo treba hitro iti naprej, ker je bilo le tako mogoče doseči tako velik uspeh. Morali smo ostati Rusom vedno za petami. Moja armada je sama ujela 40.000 Rusov. Hito prodiranje naše armade je privedlo do obleganja Przemysla. Rusi so zapustili predtrdnjavske utrdbe in umaknili v notranje utrdbe, katere so naši svoječasnno razstrelili, pa so jih med tem časom Rusi zopet za silo popravili. Najboljše varstvo za Przemysl sedaj niso utrdbe, ampak pretrgane dovozne železnice, razstreljeni mostovi in predori, ki zavlačujejo dovoz težkih in najtežjih topov. Poleg tega so ceste prenapolnjene z municijskimi in drugimi vozovi. Pa bo kmalu drugače, kmalu bomo lahko spravili naprej težko artiljerijo in takrat se bo pričel pravi napad na Przemysl. Ne dvomim, da so naši 30.5 cm topovi v stanju gotove forte tekom par ur razbiti.

Obkoljeni Przemysl pa ne ovira naših nadaljnjih operacij, posebno ker je ruski železniški promet na črti Lvov-Przemysl že prekinjen.

15 km OD ČRTE PRZEMYSŁ—LVOV.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: V izkoriščanju svojih zadnjih uspehov so pridobile avstrijsko-nemške čete generala Mackensena na vzhodnem bregu Sana prostor na obeh straneh Wisznije. Desno krilo Mackensenove armade je od severa prišlo že 15 km od železniške proge Przemyśl—Lvov. Med tem je rusko vojno vodstvo zbralo svoje poražene čete, ki so obsegale nad 20 različnih divizij, po večini svežih čet, k ljutemu protinapadu. Ta protinapad se je na vseh točkah ponesrečil s težkimi izgubami za sovražnika. Samo sovražnemu desnemu krilu pri Siemni se je posrečilo nekoliko prodreti. Med tem pa napreduje obkolitev Przemyśla. Zahodno črto zavezniški krepko obstreljujejo, prav tako južno fronto. Vzhodno od tu stoji nemški beskidski zbor 10 km južno od železnice Przemyśl—Lvov. Zavezniške čete vporabljajo sedanji bojni odmor za utrditve postojank, katere so zasedli.

RUSI ODVEDLI 6000 AVSTRIJSKIH ORŽAVLJANOV PRZEMYSŁSKEGA OKRAJA.

Dunaj, 30. maja. »Wiedenski Kurjer« poroča, da so Rusi iz przemyslskega okraja okoli 6000 avstrijskih državljani v starosti od 18 do 50 let, ki so za vojaško službo sposobni, odpeljali v notranjost Rusije.

SLOVESEN VHOD NAŠIH V SAMBOR.

Dunaj, 31. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Duhovščina, oblasti in prebivalstvo je slovesno sprejelo poveljujočega generala, ko je došel v Sambor. Prelat Kulisch in okrajni glavar Lemkowski sta poslala poveljujočega generala, naj sporoči pred stopnjice Najvišjega prestola čustva globoke udanosti in najudanejšo podaniško zahvalo za osvoboditev izpod ruskega gospodarstva.

POROČILA IZ MEST IN KRAJEV V SREDNJI GALICIJI.

Krakov, 27. maja. »Nowa Reforma« priobčuje naslednja poročila: V Jaroslavu je tekom zadnjih bojev pogorelo 17 hiš. Med drugim je porušeno tudi kolodvorsko poslopje z vsemi drugimi kolodvorskimi zgradbami. V mestu samem je bilo tekom bojev ubitih kakih 40 civilnih oseb. Ena granata je udarila v mestno hišo in napravila na strehi veliko luknjo. Več krogel je padlo v vrt reformacijskega samostana, druge so poškodovale samostansko streho. Začasa ogorčenih bojev za Jaroslav se je na stotine oseb zateklo v ta samostan. Največji in najtrdovratnejši boji so se pa vršili v predkrajih in v občinah zapadno od Jaroslawa. Vas Grubel je bila bombardirana in vpepeljena, istotako vas Pawlowsie, kjer je bila razstreljena tudi večina kmečkih hiš in gospodarska poslopja grofa Siemienškega. Ruski strelski jarki so bili od Jaroslawa oddaljeni le kakih 300 korakov. — Grad Pelkinia pri Jaroslavu je ostal nepoškodovan, pač pa je mnogo trpelo posestvo princa Czartoryskega v Wiazewnici. Grad, cerkev in mnogo hiš so krogle užgale in so zgorele. — Mesto Lancut z gradom grofa Romana Potockeja je ostalo nepoškodovano; tod so zgorele le tri hiše. — V mestu Przeworsk je bil grad kneza Lubomirskega na zunaj težko poškodovan, pač pa se je posrečilo povečini rešiti sladkorno čistilnico. — Mesto Denbica je zelo trpelo in je bilo ondi vpepeljenih tri četrtine hiš. — V Korczynu pri Krosnu so strelji užgali veliko hiš. Rusi so odvedli od tu seboj štiri duhovnike kot talce. Mesti Krosno in Jaslo sta ostali nepoškodovani. — V Jaroslavu, Lancutu in Przeworsku že poslujejo avstrijska okrajna glavarstva.

RUMUNSKI LIST O BOJEVANJU AVSTRIJSKIH RUMUNOV.

Dunaj, 31. maja. Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Stališče bukovinskih Rumunov pri obrambi domače grude je že davno dalo povod priznanemu obudovanju. Zvesto cesarju je hitelo staro in mlado pod orožje, ko se je bilo treba braniti proti ruskemu vpadu. Od takrat se je bojno navdušenje pod pritiskom grozovitosti, ki so jih učinili Čerkezi in kozaki, še povišalo. Žene in otroci navdušeno pomagajo, prinašajo municijo, strežejo ranjenecem in se udeležujejo tudi utrdbenih del. To pa ni vseč »Adeverulu«, ki obtožuje našo vladu, da hoče na ta način iztrebiti Rumune. To je stališče, ki se prav malo strinja s starodavnim junaštvom naroda, ki je ponosen na svoje rimsko pokolenje.

PRESTOLONASLEDNIK NADVOJVODA KAROL FRANC JOŽEF POROČAL CESARJU O POLOŽAJU OB VISLI.

Dunaj, 31. maja. Prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef si je ogledal operacijsko ozemlje severno od Visle

in obiskal nato dvorni tabor nemškega cesarja. Včeraj je došel na Dunaj, da poroča Njegovemu Veličanstvu o položaju.

RUSKA GROZODEJSTVA V BUKOVINI.

Dunaj, 31. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Rusi so vlekli iz Sadagore v Rusijo 70 najstarejših judov, češ, da so izdajalci. Nasilstvo so izvedli, ker so našli neki telefonski aparat in ker je naša artiljerija uspešno streljala. V Šipenici so Rusi zažgali 132 hiš in strašno plenili, češ, da je prebivalstvo pospeševalo in obveščalo naše čete.

RUSI O NEMŠKEM VPADU NA KURSKO.

London, 31. maja. (K. u.) »Daily Mail« poroča: Ruski vojaški krogi v Petrogradu pripisujejo zdaj v protislovju s svojimi prejšnjimi sodbami, nemški invaziji v deželah ob Vzhodnem morju veliko važnost. Nemci zbirajo velika ojačenja, čete so vzeli na zahodni bojni črti in nadaljujejo koncentracijo čet v severozahodni smeri.

TRDNJAVA KOWNO OGROŽENA?

Petrograd, 30. maja. »Novoe Vremja« poroča, da so iz trdnjave Kowno izgnani vsi judje, 20.000 po številu. To dejstvo je v vseh ruskih krogih povzročilo razburjenje, ker se take odredbe vrše le na ogroženih točkah.

Kowno je glavno mesto istoimenske gubernije, ki na severovzhodu meji na Kursko, na zahodu in jugu pa na Prusijo.

NEMŠKO PRODORANJE PROTI RIGI.

Rotterdam, 30. maja. Ruske oblasti so odredile, da se odstranijo iz Rige vse dragocenosti in velike zaloge bombaževine, ker se Nemci zopet bližajo pristanišču.

RUSKI CAR JE ODŠEL S FRONTE.

Iz Peterburga poročajo, da se je car s fronte vrnil v Carskoje Selo.

NALEZLJIVE BOLEZNI V PETROGRADU.

Rotterdam, 30. maja. Iz Petrograda poročajo, da znaša število za nalezljivimi boleznimi obolelih oseb 200.000. Vse šole so zaprte.

RUSKO-JAPONSKA BANKA V VLADIVOSTOKU.

Kodanj, 30. maja. V Vladivostoku ustanove rusko-japonsko banko.

OBISK UJETNIŠKEGA TABORA V KENYER—MEZŐ.

Budimpešta, 31. maja. (Kor. urad.) Z dovoljenjem vojnega ministra sta obiskala člana odbora za podporo vojnih ujetnikov Albert pl. Berzeviczy in grof Aleksander Telecky ujetniški tabor v Kenyer—Mező.

VOJNA UPRAVA ZAPLENI DEL ZALOG SLADU.

Dunaj, 31. maja. (Kor. ur.) Vojna uprava je po postavi o vojnih dobavah zahtevala, naj se ji prepusti del zalog sladu v tvornicah sladu in v pivovarnah.

NOVAČENEJE 18LETNIH NA OGRSKEM.

Budimpešta. Tukajšnji magistrat poziva z lepaki in v časopisih 18-letne, naj se prikladijo do 1. junija. Novačili bodo 18-letne od 18. junija do 1. julija.

SKLICANJE NEMŠKE ČRNE VOJSKE I. POZIVA.

Berlin, 31. maja. (Kor. ur.) Posebna izdaja »Reichsanzeigerja« objavlja cesarski odlok z 28. majnika o sklicanju črne vojske. Vpoklicani so vsi tisti črnovojniki prvega poziva, ki niso bili že vpoklicani po odlokih 1. in 5. avgusta 1914. Odlok za Bavarsko ne velja.

CARICA PRI RUSKIH IN AVSTRIJSKIH RANJENCIH.

Stockholm, 29. maja. Iz Petrograda se poroča, da je carica v spremstvu svojih hčera obiskala ruske in avstrijske ranjence v vojaški bolnišnici v Vitebsku.

OGROMNE AMERIŠKE DOBAVE OROŽJA RUSIJI.

Stockholm. »New York Times« poročajo: Ruska vlada je naročila pri raznih kanadskih in ameriških tovarnah granat za 83 milijonov dolarjev. Rusija se pogaja še za dobavo granat za 95 milijonov dolarjev. V ameriških tvornicah so nadalje naročili Rusi za 15 milijonov dolarjev strojnih pušk.

NAJPREJ RUSI, POTEM ŠELE SLOVANI.

Kodanj, 30. maja. V listu »Utro Rossije« z dne 23. maja piše Perowsky: Za svobodo Slovanov se ne sme stremiti brez ozira na prelivanje krvi. Rusi

morajo biti najprej Rusi, potem šele Slovani.

KOLIKO ČASA BO TRAJALA VOJSKA.

Chasso. Sazonov je izjavil, da bo trajala vojska še dolgo, da se bodo bile še strašne bitke, ker je še veliko sovražnikov in da gre za boj na življenje in na smrt, s katerim se bo silovito izpremenil zemljevid.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.****Francoski napadi.**

Berlin, 31. maja. (Kor. u.) Uradno: Včeraj so poizkušali Francozi, da tako severno od Arrasa kakor tudi v gozdu Pretre z močnimi silami prodrejo našo bojno črto. Pri Arrasu se je pričakoval napad, ki se je izvedel včeraj popoldne po večurni pripravi s topovi, a je bil sovražnik vsled hrabrosti renskih in nbavarskih polkov popolnoma poražen. Sovražnikove izgube so bile izredno velike. V gozdu Pretre se je Francozom zgolj posrečilo, da so vdrl v nekatere sprednje jarke, ki so bili le slabo zasedeni. Vsi drugi sovražni napadi so se tudi tu izjalovili. Pri Ostenau je neka obrežna baterija sestrelila neko sovražno letalo.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 27. maja. Uradna poročila od četrtka se glase:

Ob 3. uri popoldne: Belgijske čete so sinoči odbile dva nemška napada severno in južno od Dixmuindena. Prvi je bil odbit po dveh protinapadih, drugi zadržan z ognjem. — Severno od Arrasa je to noč prišlo do dveh dogodkov. Jugozapadno od Souchez smo se polastili sovražnega jarka in gradu Carleul. Pri tem smo jih ujeli, med njimi enega častnika. — Vzhodno od Neuville — St. Vaast so Nemci poskušali napasti. Napad pa je naša artiljerija odbila. — Na raznih točkah fronte, posebno pri Reimsu in v Vogezi artiljerijski boji.

Naše letalsko brodogradnjo, obstoječe iz 18 letal, katerih vsako je nosilo 50 kil bomb, je zjutraj bombardiralo v Ludvighafnu tovarno kemičnih produktov »Badensko anilin-tovarno«, eno najvažnejših tovarn za razstrelivo v Nemčiji. Več poslopij je bilo zadetih in več požarov je nastalo. Letalci so ostali skoro 6 ur v zraku in preleteli več kot 400 km. Ekspedicija proti temu važnemu vojaškemu objektu je odgovor na poskuse nemških letal nad Parizom.

Ob 11. uri zvečer: V Belgiji ob kanalu Isere so artiljerijski boji. Severno od Arrasa je dan označen z več vročimi podjetji, ki so nam prinesla nove uspehe. — Okoli Angresa je sovražnik napravil dva protinapada, obakrat je bil odbit. Nemške izgube so bile kakor prejšnji večer zelo močne. Dalje proti jugu, vzhodno od Ablain, so naše čete, ki so prej osvojile Carency in večji del Ablaina, v energičnem napadu vzele pred pokopališčem te zadnje vasi ležeči nemški jarek. Kmalu nato smo se polastili pokopališča, kjer je sovražnik bil silno organiziran. Nato smo prodirali preko pokopališča. Vjeli smo 400, med njimi več častnikov. — Okoli Ecurie — Roclincourt živahni topniški boji. Med Arrasom in Vogezi miren dan.

Francosko poročilo z dne 28. maja ob 3. uri popoldne se glasi:

Sovražni protinapadi proti naši postojanki, ki smo jo zavzeli v bližini Angres, so trajali celo noč, a so bili zavrženi. V Ablain — Saint Nazaire so naše čete svojo ofenzivo s polnim uspehom nadaljevale. Zavzeli smo pokopališče in se zvečer polastili vseh sosednjih hiš, posebno župnišča, ki je bil sovražnik močno utrditel. Nato smo v naskoku vzele nemške jarke v dragi med Ablain in mlinom Malon (jugovzhodno od Ablain). Sovražnik je ponoči zopet srdito napadel. Naše čete so vzdržale vse osvojeno ozemlje in povzročile sovražniku težke izgube. Pri prvem dnevnem svitu so udrele proti vzhodu in v smeri proti Souchezu vzele močne nemške utrdbе, imenovane utrdbе štirih Boqueteaux. Boj je bil tam zelo srdit; sovražnik je doživel resen poraz. Število ujetnikov je do sinoči presehalo 400, med njimi sedem častnikov. Poleg tega smo vzeli 10 strojnih pušk. Popoldne med zavzetjem utrdb smo vjeli nove ujetnike, katerih natančno število ni še znano. Uplenili smo material. Včeraj naznanjeno obstreljevanje Ecurie — Roclincourt po Nemcih je trajalo celo noč. Napad pehote pa se ni izvršil. Na obronkih Svečeniškega gozda smo napadli. Pribili smo na ozemlje in ujeli 60 sovražnikov, med njimi več častnikov. Z ostale fronte ni poročati nič novega.

Poročilo ponoči pravi: Angleške čete so v smeri proti La Bassee napredovale. Sovražni protinapadi pri Angres so se nadaljevali in sledili drug drugemu z rastočo srditostjo. Pa vsi so se ponesrečili. Po-

dnevu jih je bilo 5; z onima, ki sta se izvršila ponoči, jih je sedem v teku manj kot 24 ur. Naše topništvo in pehota sta preprečila vsako napredovanje sovražnika. Vse postojanke smo kljub izredno trdovratnemu obstreljevanju obdržali. Severno od Ecurie smo v težavnem ozemlju napredovali za 100 m. Na celi fronti Angres — Arras je bil topniški boj cel dan posebno hud. Naš zadnji napad na obronkih Svečeniškega gozda nam je omogočil, da smo na dveh krajih dosegli cesto Fey-en-Haye proti Norroy. Ujeli smo 150 sovražnikov, med njimi več častnikov in zaplenili eno strojno puško. — V Alzaciji smo v Schepfenriethmassiv napredovali za nekaj sto metrov.

Dünkirchen po obstreljevanju.

Ženeva, 29. maja. Iz Pariza se poroča: Poročevalec »Petit Journala«, ki se je po nemškem obstreljevanju mudil v Dünkirchnu, tako-le opisuje prizadeta opustošenja v mestu: Kakor hitro obiskovalec zapusti kolodvor z njegovimi razbitimi šipami, ga takoj obda grozljiva tišina. Ceste leže popolnoma osamele. Trgovine so zaprte, oknice opuščene in ceste nudijo strašen pogled. Tlak je posut z zdrobljeno opeko in steklom. Večina šip v oknih je zdrobljena. Malo naprej vidimo hišo brez strehe, pred hišnimi vrati stoji straža. Razletela granata je vrgla streho v zrak in jo zdrobila. Na sosedno hišo so padali drobci strehe kakor dež. V območju 200 m so popokale vse šipe v oknih. Kolikor bolj se bližamo središču mesta, toliko večja so opustošenja. Ena cesta gre sploh med samimi razvalinami, sredi katerih se tu in tam dviga posamezna stena, kakor po čudežu ohranjena. Na drugih cestah se vidi skozi velike luknje, ki so jih napravili izstrelki, v notranjost hiš in opustošenja ondi notri. Vse navskriž leže razbite postelje in drugo pohištvo. Mnogokrat so stene in pohištvo oškropljene s krvjo. Izpod razvalin neke hiše so izvlekli 20 mrtvih in mnogo ranjenih. Nekatere osebe je vrglo do 200 m visoko v zrak; njihova trupla so bila popolnoma raztrgana ali zmečkana. Nemške granate so en del mesta sploh popolnoma razdejale ter je ostalo le malo hiš nepoškodovanih.

Berlin, 30. maja. Rosendaal, poročevalec lista »Petit Journala«, poroča iz Dünkirchna: Z največjo težavo se mi je posrečilo priti v mesto. Ko sem zapustil napol porušeni kolodvor, me je obdala grozna tišina. Pristaniški del je kakor izumrl, vse trgovine so zaprte, vojaški in meščanski hite po opustošenih cestah, ki so polne razvalin. Povsod strašno opustošenje. Beda v mestu ostalega ubožnega prebivalstva je grozna.

Kje je Joffre?

Poročali smo že, da zadnji čas ni ničesar čuti o francoskem vrhovnem poveljniku Joffreu. Sedaj poročajo, da Joffre izdeluje načrte za skupne operacije Francije in Italije.

Nemški letalci preleteli Montpellier.

Pariz, 30. maja. »Temps« poroča, da so včeraj dopoldne nemški letalci preleteli Montpellier in vrgli 13 bomb, ki so napravile veliko škodo ter v neki ambulanci ubile štiri osebe.

Pomanjkanje mesa na Angleškem.

London, 31. maja. V Glasgowsu je zaprlo 200 mornarjev svoje prodajalnice, ker ni nič mesa.

Plačilni spor z delavstvom v Manchesteru.

London, 31. maja. (Kor. urad.) »Times« poročajo: Delodajalci so sklenili, da se hočejo z vsemi sredstvi upreti zahtevi delavstva po vojni dokladi. Delavske stavkarske blagajne so dobro preskrbljene.

Iz Srbije.**FRANCOSKI GENERAL ROLLAND V SRBIJI.**

Solun, 31. maja. (Kor. ur.) Francoski general Rolland se je 28. t. m. pripeljal v Solun. Odpotoval je v Srbijo.

PRIPRAVE ZA SRBSKO JADRANSKO ŽELEZNICO.

New York, 30. maja. Reuter poroča, da se je zastopnik Srbije pričel pogajati z ameriškim tovarnami glede dobav za novo železnico, ki se bo zgradila pa vojski proti Jadranskemu morju. Naročila cenijo na 80 milijonov mark.

Egejsko morje — vojno ozemlje.

Genf, 30. maja. »Agence Havas« poroča, da so zavezniški proglasili vzhodni del egejskega morja kot vojno ozemlje.

Razna poročila.**NAŠ CESAR ZASLIŠAL VELEPOSŁANIK PRI APOSTOLSKI STOLICI.**

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) Cesar je zaslišal veleposlanika pri apostolski stolici princa Schönburg v polni avdienci.

POHVALNO ARMADNO POVELJE.

Dunaj, 29. maja. (Kor. ur.) Vrhovno armadno poveljstvo je izdalo armadno povelje, v katerem čestita železniškim četam k njihovu lepemu, zglednemu delu ter izreka vsem častnikom in celokupnemu moštvu za njihovo izvrstno obnašanje pred sovražnikom popolno priznanje, kakor tudi zahvalo v imenu Najvišje službe ter željo, da bi jih tudi v bodoče spremljal popolni uspeh.

CESAR ZASLIŠI VODITELJE OGRSKE OPOZICIJE.

Budimpešta, 31. maja. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad poroča: Njegovo Veličanstvo sprejme v zasebni avdienci na njih lastno željo, ki jo je sporočil vladarju ministrski predsednik grof Tisza, voditelj opozicije grofa Julija Andrássy, grofa Alberta Apponyi in grofa Aleksandra Zichy.

OGRSKI FRAMASONI OBSODILI ITALIJANSKE.

Budimpešta. Ogrska simbolska velika loža je 29. t. m. sklenila, da smatra italijanske prostozidarje za besedo in pogodbo lomce. Z njimi prekine vsako skupnost in kakršnokoli občejevanje. Ravno to so sklenile tudi berlinske prostozidarske lože.

BOLEZEN GRŠKEGA KRALJA.

Atene, 29. maja. (Kor. urad.) »Agence d' Athene« poroča: Glasom bolniškega poročila o kraljevem stanju ob 6. uri zvečer je znašala temperatura 37,7, žila 100.

BOLGARIJA IN RUMUNIJA.

Dunaj, 26. maja. »Ruskoe Slowo« poroča, da so se zadnje dni med bolgarskim poslanikom in Sasonovom, kakor tudi med rumunskim poslanikom in Sasonovom vršila daljša posvetovanja. V Sofiji in Bukarešti je Rusija po izrecnem naročilu trospornostuma stavila čisto precizno sestavljene ponudbe, katere sta pa, kakor se sedaj izve, obe vladi odklonili. V Bukarešti in Sofiji zagotavljajo, da smatrajo nastop Italije kot neposredno ogroženje življenjskih interesov balkanskih držav. —

ZOPET GOLJUFIVI DOBAVITELJ ZAPRT.

Budimpešta. Policija je dne 28. majnika zaprla dobavitelja Jozefa Singer, ker je goljufal. Dobavljal je bolnišnicam (!) pokvarjeno meso in s pokvarjeno mastjo prirejane močnate jedi.

NOVI BOLGARSKI POSLANIK V GENFU.

Sofija. »Agence Bulgare« poroča: Iz Rima v Berolin je premeščen poslanik Rizow. Iz Pariza v Rim je premeščen poslanik Stanciov, tajnik tajne pisarne bolgarskega vladarja Aleksander Greskov je imenovan za voditelja poslaništva v Parizu.

AZIJSKA KOLERA V FELDBACHU.

Dunaj, 31. maja. (Kor. ur.) V ujetniškem taboru v Feldbachu so se dne 31. majnika pojavili trije slučajji azijske kolere. Oboleli so došli vojni ujetniki s severnega bojišča.

ODGOVOR NEMČIJE AMERIKI NA NOTO O POTOPI »LUSITANIE«.

Berlin, 31. maja. (K. u.) Nemška vlada je odgovorila na ameriško noto o potopu »Lusitanie«. Izvaja med drugim, da ne vodi podmorske vojske z nevtralnimi ladjami. Pomotoma so bile zadete nevtralne ladje, kot zlorabljajo Angličje zastave nevtralcev. »Lusitanija« je bila angleška pomožna križarka in jo kot tako navaja tudi seznam angleške admirality. Oborožena je bila s topovi, ki so jih skrili pod krovom. Nemčija je postopala v samoobrambi, ker je potopila »Lusitanijo«.

S KRIZARKO »PRINZESSIN IRENE« UTONILO TRIDESET ČASTNIKOV.

London, 31. maja. (Kor. urad.) Admirality obvešča: S pomožno križarko »Prinzessin Irene« je utonilo 30 častnikov.

Dnevne novice.

— **Naročnikom »Domoljuba« in »Bogoljuba«.** »Domoljubova« številka 21 z dne 27. maja bo z jutrišnjim dnevom v celoti odana ljubljanski glavni pošti, v kolikor je niso cenjeni naročniki, oziroma poverjeniki že sami sprejeli v naši upravi. Upanje je torej, da bo ta »Domoljubova« številka vsaj do prihodnje nedelje gotovo v rokah naročnikov. Tatedenska 22. številka se bo tiskala v petek po prazniku in razposlala čim najhitreje bo mogoče. — Z odposiljativjo »Bogoljuba« številka 6 pa moramo še vedno čakati ugodnejših razmer. Posamezne in križne zavitke bomo bržkone oddali tekom prihodnjih dni, zavojev pa pošta sploh ne sprejema ne pri »Domoljubu« in ne pri »Bogoljubu«.

— **Velik uspeh tukajšnjega vojnega posojila.** Podpisovanje se nadaljuje. Dunaj, 29. maja. (Kor. urad.) Začasna sestava

doslej dospelih podpisov kaže, da bo uspeh drugega vojnega posojila prekosil uspeh prejšnjega posojila per 2200 milijonov. Naval občinstva pri podpisovalnih poslovnica, ki se je v zadnjih dneh zvišal, traja neomejeno dalje in neprestano dohajajo nove prijave. V teku je tudi veliko pogajanj glede najema hipoteknih posojil, lombardiranja vrednostnih papirjev itd. za vojno posojilo; prijavljenih je tudi veliko podpisov raznih uradov in korporacij, ki jih mora še formalno potrditi sodna ali druga kompetentna oblast. Istotako so pripravljeni številni podpis z bojišča. Vse to je naglo finančnega ministra, da ustreže nujni splošni želji, da ostane podpisovanje še nadalje odprto; pošta hranilnica in druge poslovne sprejemajo prijave za vojno posojilo tudi v naprej do nadaljne odredbe.

— **Financijski promet.** Vsled zastale dunajske pošte smo morali v zadnjem tednu popolnoma prenehati s svojim financijskim poročilom ter danes isto na podlagi sedaj došlih obvestil dopolnimo. — Takoj po izbruhu vojne z Italijo se je na dunajskem trgu poostila rezerviranost, a si je trg še isti dan, 23. maja, opomogel, tako da so bile notice nekaterih papirjev ta dan ugodnejše, nego v soboto pred napovedjo vojne. Bilo je kakor poboljšanje položaja, ko je negotovost izginila in je postalo razmerje med nekdanjimi zavestniki jasno. Od tega dne dalje opazamo malo, a stalno poboljšanje, ki se je držalo v celoti pri skoro vseh vrednostnih papirjih nad črto, ki je bila notirana v dneh najhujše krize pred italijansko vojno. Rente notirajo skoro za cel odstotek višje, kakor pred enim tednom, dasi se drži njih promet v ožjih mejah; bančne vrednosti so vse trdne in so si dokaj opomogle. Izmed papirjev vojnih industrij so prekoračile Škoda in orožarne svoje pozicije pred 20. majem, a tudi praške železarne, alpine in Rima stremijo počasi in stalno kvišku. — Od deviz so si opomogle marke in švicarski franki, vendar bi bilo njihovo poboljšanje posebno v markah, lahko nekoliko močnejše.

— **Prebiranje v letih 1878 do 1890 in 1892 do 1894 rojenih črnovojnikov.** Pokazalo se je, da mnogi niso na jasnem, če so tudi oni črnovojniški zavezanci v smislu pozivnega razglašja »K« dolžni priti k prebiranju, ki so bili pri prezentaciji sicer spoznani za sposobne služiti z orožjem, a so bili pozneje potom superarbitracije iz kakšnega drugega vzroka kakor vsled zadobljenih ran spoznani »za orožje nesposobnim«, dolžni priti k prebiranju, če je bil dotični sklep o superarbitraciji že izdan in oni tedaj niso več v vojaški službi (primerjaj prvi stavek pozivnega razglašja »K«). Nasprotno pa so oni, ki so bili potom superarbitracije kot za vsako službo nesposobni od črnovojniške dolžnosti sploh oproščeni, izvzeti od dolžnosti priti k prebiranju, ako imajo črnovojniško odpustnico (Landsturm-Abschied) ali certifikat od črnovojniške dolžnosti (glej št. 4 citiranega razglašja).

— **Prebiranje črnovojniških letnikov 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1872.** Opozorja se na to, da morajo k temu prebiranju priti tudi vsi državni uslužbenci, izvemšji politični in pisarniške uradnike ter pisarniško pomožno osebo c. kr. okrajnih glavarstev in železniške uslužbence.

— **Ij Kranjska deželna banka** nam sporoča, da sprejema še nadalje prijave za 5½% avstrijsko vojno posojilo iz l. 1915, ker se subskripcija še ni zaključila.

— **Dva hrvatska duhovnika,** tako poročajo zagrebške »Novine«, sta bila pred svojim begom iz Italije sprejeta od svetega Očeta v avdienci. Z ogorčenimi besedami sta obsojala to, kar hoče storiti Italija hrvatskemu narodu.

— **Novi frančiškanski general.** Za novega generala reda sv. Frančiška je bil v Rimu še pred izbruhom italijanske vojske izvoljen o. Cimenio. Papež je te dni sprejel novega frančiškanskega generala v avdienci.

— **Manifestacije proti Italiji v Zagrebu.** Včerajšnji uradni list hrvatske vlade poroča: Ko je bila v nedeljo ponoči znana vsebina kraljevega manifesta »Mojim narodom, so šli po ilici častniki in drugo mešanstvo ter je nenkrat nastala skupina, ki je vpila: Živio! kralju in domovini, obsojala nezvestobo Italije ter idoč po mestu navdušeno manifestirala, pevajoč rodoljubne pesmi, med njimi tudi »Nije Istra talijanska, več je Istra hrvatska...«. Včeraj popoldne je odšel s tukajšnjega državnega kolodvora neki vojaški vlak, poln hrvatskih vojakov in okrašen s hrvatskimi trobojnicami in

zelenjem. Vojaki so navdušeno pozdravljali mesto Zagreb, a iz nekega voza je veličastno odmevala pesem »Malena je Dalmacija, al je dika rodu svom...«. Občinstvo na južni periferiji mesta je živahno odzdravljalo hrvatskim junakom, mahajoč z robci. Iz številnega občinstva ob celi železniški progi so odmevali ogorčeni klici proti lakomni Italiji: »Doli Italija!«, »Živio hrvatska Dalmacija!«, »Živio hrvatska Istra!«. Vlak je bil že daleč, a še vedno je odmevala pesem hrvatskih junakov »Malena je Dalmacija, al je dika rodu svom...«.

— **Slovenske begunce** pozivlja Čitalnica v Gradcu, Klosterwiesgasse 5, I., da naj posejajo naše društvo, ako jih nanese usoda v naš kraj. Tu imamo vse slovenske časopise na razpolago in bo odbor šel radevoljno našim rojakom na roko.

— **Mesne karte v Tešinu.** Tešin, 29. maja. Po zgledu krušnih kart se tu uvedejo tudi mesne karte, brez katerih se ne bo dobilo mesa. Prodaja mesa je dovoljena le dvakrat na teden. Za družino štirih oseb se določi 1 kilogram mesa.

— **»Alto Adige«** ustavljen. Trident, 29. maja. Tu izhajajoči »Alto Adige« je z dnem italijanske vojne napovedi nehal izhajati.

— **Nesreča s puško.** — **Strel v glavo.** Na cesti v Pazinu stal je voz konfisciranega orožja, okoli katerega je stala gruča ljudi. Mimo pride kmet Hrvat Turčinov iz Frana s svojim 14letnim sinom iz Sele-Sv. Peter v Šumi. Ko sta bila od voza oddaljena že kakih deset metrov, sproži se na neznan način nabasana puška na vozu in zadene mlajšega Turčinovina v glavo. Ostalo mu je mnogo drobcev v obrazu in v glavi, katere mu bodo pobrali v ljubljanski bolnici.

— **Med potujočim občinstvom** je precej razširjeno mnenje, da je potni list, opremljen s fotografijo imejitelja, potreben le za potovanje v Nemčijo, ne pa za potovanje v ostalo nevtralnino inozemstvo, zlasti ne za v Švico. Ker se pa vse osebe, ki nimajo predpisanega potnega lista s fotografijo, na meji zavrnejo in trpe tako dostikrat občutno škodo, se občinstvo opozarja, da se po ministrskem ukazu z dne 15. januarja 1915, drž. zak. št. 11, prekoračenje meje ali obrežja avstro-ogrske monarhije nikomur ne dovoli, ki se ne more izkazati s potnim listom, opremljenim z uradno potrjeno fotografijo.

Zveza južnoameriških držav.

Santiago (Čile), 28. maja. »Agence Havas« poroča: Vse časopise z veseljem pozdravlja sklep pogodbe med državami Argentinijs, Brazilija in Čile. Vsled pogodbe je vsaka vojska med temi tremi državami izključena in tako bodo lahko moralno pritiskale na ostale ameriške države in tako dosegale trajen mir. (Omenjene države so po svojih začetnih črkah znane pod imenom ABC države. Op. ur.)

Ljubljanske novice.

— **Ij Procesija sv. Rešnjega Telesa v stolnici.** Ob 8. slovesna sveta maša. Okoli pol devete ure se prične pomikati procesija, ki gre: Pred škofijo skozi Stritarjevo ulico pred frančiškansko cerkev (1. blagoslov); skozi Wolfovo ulico mimo Zvezde (blagoslov c. in kr. vojaštvu) in Gosposko ulico pred Križevniško cerkev (2. blagoslov); skozi Križevniško ulico čez šentjakovski most pred šentjakobsko znamenje (3. blagoslov); po Starem in Mestnem trgu pred mestno hišo (4. blagoslov). Razvrstitev pri procesiji je sledeča: 1. Župne procesije z bandleri: a) trnovska, b) frančiškanska, c) šentjakobska. — Šole letos odpadejo. — 2. Stolnožupno bandero. Trgovska šola pri Mahru. 3. Društva: a) K. S. Z. z zastavo, b) Kat. mladeniško društvo, c) Kat. društvo rokod. pomočnikov z zastavo, c) Glasbeno-pevsko društvo »Ljubljana« z zastavo. — 4. Ženske Marijine družbe: Dekliška Marijina družba v Lichtturnu. Dekl. Mar. dr. v Križankah. Ženske svetilke. Kongregacija mladenk v Alojzijevešču. Kongregacija gosposdičen in gospi pri oo. jezuitih. — 5. Moški svetilci. Moška Marijina družba. Vincencijeva družba. — 6. Dečki, deklice (z neprižganimi svečami). — 7. I. oddelek c. in kr. vojaštva. Vojaška godba. — 8. Mestni magistrat. Trgovska zbornica. C. kr. uradniki. Deželni odbor. — 9. Oo. frančiskani. — 10. Duhovščina in Presvetli z Najsvetejšim. — 11. C. kr. deželni predsednik z uradniki deželne vlade. — 12. II. oddelek c. in kr. vojaštva. — Za tem nihče več. — Udeležniki procesije naj skrbijo, da se procesija ne trga in da se po danem blagoslovu vselej takoj po prvem strelu začno naprej pomikati. — Takt in pijeteta zahtevata, da so vsi, ki procesijo ob strani gledajo, odkriti, zlasti še pri blagoslovih, in da se vedejo povsem dostojno in spoštljivo. — Ulice in okna hiš, koder gre procesija,

naj se primerno okrase in razsvetle. — **Sv. maše v stolnici so ta dan ob 4., ½5., 5., ½6. (pridiga ob ½6. odpade), 6. (pred izpost.), ½7., 7., ½8. (korarska), 8. (slovesna), 9. in ½12. (Navadni maši ob ½9. in 10. odpadeta.)**

— **Ij Gosp. Matej Hainer, c. kr. notar** v Ljubljani, se je s 1. majnikom 1915 preselil s svojo pisarno iz Sodne ulice št. 5 na Miklošičevo cesto št. 4 (v hišo »Ljudske posojilnice«, nasproti hotela »Union«).

— **Ij Poročil se je** včeraj v cerkvi sv. Jaka koba prof. Adolf Robida z gđco Amalijo Sever. Poročil ju je p. Hugolin Sattner. Naše najpriskrnejše čestitke!

— **Ij Umrlj so** v Ljubljani: Uršula Koder, branjevka, 75 let. — Matevž Šurk, posestnik, 62 let. — Marija Jurič, delavkahiralka, 62 let. — Marija Tavcar, posestnikova žena, 60 let. — Rozamila Felician, hči delavca v tobačni tovarni, 4 leta. — Matija Tagitsch, pešec 47. pešpolka. — Anton Weiß, vojaški delavec. — Bruno Zilly, pešec 47. pešpolka. — Napoleon Valdemar Furlan, sin železniškega ključavničarja, 3 mesece. — Frančiška Primožič, posestnica, 40 let. — Marija Štrancar, gostja, 77 let.

— **Ij Četrta krušna komisija** bo odslej vsak petek poslovala v filharmoničnem društvu in ne več v kazinskem steklenem salonu.

— **Ij Mestni popisovalni urad** bo v sredo dne 2. junija zaradi srušenja uradnih prostorov za stranke zaprt.

— **Ij Ponesrečena iznajdba.** 13letna sirota Albin Gomilšek, ki se nahaja pri načelniku okrajnega šolskega sveta pri Sv. Križu okraj Krško. se je ponesrečil s puško, ki si jo je sam naredil. Puška se je po nesreči sprožila ter je bil ranjen od svinčenih kroglic pod desno lopatico. Ponesrečenca so včeraj pripeljali v deželno bolnico, kjer so mu pobrali drobce iz rane.

— **Ij Tukajšnji veletržec g. Jos. Perdan** je svojo trgovino zaprl, ker je z vsem svojim moškim osebjem vpoklican v vojake.

— **Ij Vojaki-slepici** iz Ljubljane ali Spodnje Šiške, ki so iz bolnice že odpušteni ter so tukaj bodisi pri svojih ali dobrotnikih, bodisi v kakem zavodu, naj se zglase sami ali po zastopnikih na mestnem magistratu v II. nadstropju, vrata št. 9, dne 5. junija 1915 dopoldne.

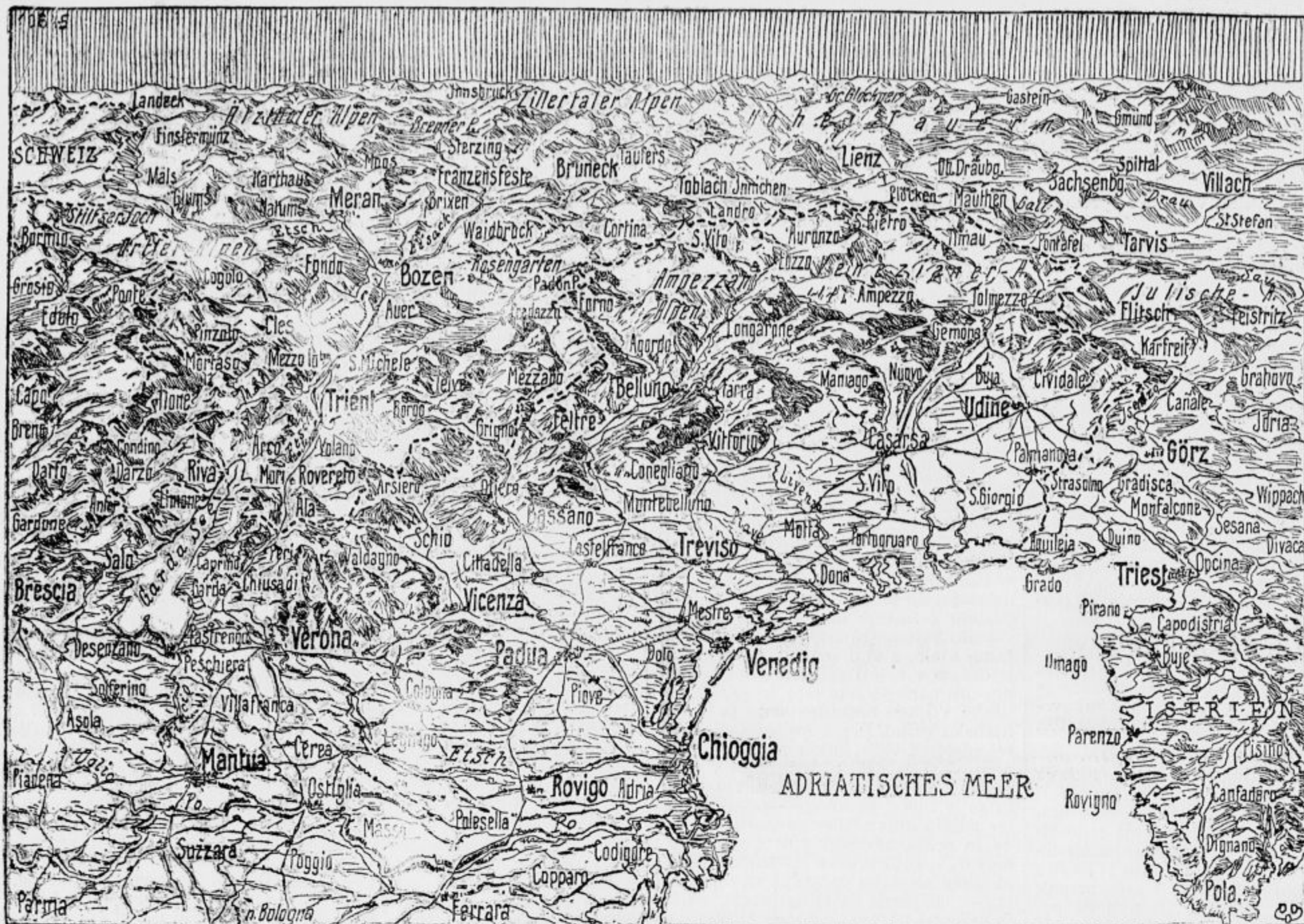
— **Ij Ranjenec z italijanskega bojišča** so včeraj zvečer in ponoči pripeljali v Ljubljano 67. Ranjenci pripovedujejo, da je na obmejnih gorah zapadel sneg. Za danes zvečer je naznanjen posebni vlak z ranjenci.

— **Ij Vlom in roparski napad.** Zadnji čas je bilo v Golobovo kočjo pri Železniški kaplji vlomljeno in pokradenih za 52 K raznih predmetov. Pri posestniku Franu Košaku v Stranski vasi pri Grosupljem je vlomljeno in ukradeno 190 K, lovška dvocevka in za 193 K drugih predmetov. Še meseca aprila je šel mesarski vajenec Železnikar iz Ljubljane na Posavje, da tam plača živino, ki jo je nakupil njegov gospodar ter jo prižene v Ljubljano. Nekako v sredi poti med Gameljami in Čeručami pa sta iz gozda skočila dva mlada človeka, ga napadla in mu hotela vzeti denar, kar bi se jima bilo skoraj posrečilo, da napadenec ni potegnil samokresa, katerega sta se napadalca prestrašila in zbežala. Oba sta imela nahrbtnike ter sta govorila slovensko v laškem narečju. Stara sta bila okoli 22 let.

— **Ij »Kino Central«** v deželnem gledališču predstavlja danes napeto detektivsko dramo v treh dejanjih: »Milijonska skrinjica«. Drama je zelo dobro igrana, scenarije so učinkapolne. Vsebinske drame je v kratkem sledeča: Tajnik milijonarja, ki pade v roke lopova, katerega namen je ukrasti skrinjico z radijem, zasleduje lopova, čeprav ga njegov gospod sumi in odpusti. Ko se je lopovu ponesrečila tatvina, hoče prisiliti tajnika, da on izpelje rop in odvede njegovo sestro kot talnico v neko klet. Tja zasledujejo lopova, ki se mu pa posreči zbežati, dokler ne pade v roke policiji. Ljubka oprema in insceniranje pripomoreta filmu do velikega užitka. Nadalje se prednaša naravni posnetek Benetk, najnovejši bogati kinematografični posnetki z vseh bojišč in dve izbrani humoristični aliki: »Ponesrečena zvičaja« in »Senzacionalna iznajdba«. Ta spored se bo izvajal tudi jutri vsredo in v četrtek. Predstave se vrše ob 4. uri popoldne, ob pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer.

— **Ij Sumljiv lajnar.** Nekako v sredi meseca maja je orožništvo prijelo nekega okoli 60 let starega lajnarja, ki je v Trbojah kupil od nekega posestnika prašiča za 150 K, poleg tega je pa imel še pri sebi dva bankovca po 100 K, 16 po 20 K in drobiža v skupni vsoti 565 K. Ker se sumi, da je ta denar nepoštenih virov, so lajnarja oddali okrajnemu sodišču v Kranju. Navedeni je zadnji čas hodil po Dolenjskem, Notranjskem in ljubljanski okolici.

— **Ij Najdena je** moška ura. Dobi se jo v Rožni ulici št. 13.

Avstrijsko-italijansko obmejno ozemlje.

Zbirka za Poljake.

Glavni pomožni odbor za vojne žrtve poljskih dežel, ki sta ga ustanovila Sienkiewicz in Paderewski, je od sedaj došli darovi (1.200.000 frankov) izročil poljskemu ozemlju, ki je pod avstrijsko upravo, 212.000 frankov, ozemlju pod nemško upravo 101.150, za ostalo Poljsko 209.590, za od Rusov zasedeno gališko ozemlje 145.000, za ostalo Galicijo 151.000 frankov. Nadalje je dal 24.000 frankov na razpolago pomožnim odborom za poljske begunce na Dunaju, v Gradcu, Pragi, Olomucu in Inomostu.

Mednarodna konferenca proti sovražstvu med narodi.

Bern, 31. maja. (Kor. ur.) V petek je zborovala v Bernu mednarodna konferenca o bodočih koristi človeštva. Pri konferenci so bile zastopane Nemčija, Francija, Italija, Nizozemska, Rusija, Amerika in Švica. Konferenca je sprejela več resolucij. Obsodila je med drugim tudi širjenje sovražstva med narodi po poročilih o nasilnostih. Predsednik mirovne družbe v Rimu, Umano, je izjavil: Vlada je pognala italijansko ljudstvo v vojsko proti volji velike večine italijanskega naroda. — Konferenca je sklenila, da se ustanovi stalna komisija s sedežem v Švici, da se po vojski zopet zblížajo sovražni narodi.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Josef Hättenschwiller S. J. Die Liebe des Herzens Jesu. 30 kurze Herz Jesu Predigten. Cena 1 K 80 vin.

P. Theodosius Briemle O. F. M. Kinderkreuzzug in Deutschland und Österreich. Zur Erlangung von Sieg und Frieden. Zur Durchführung des neuen Papstprogrammes. Zwölf Kriegspredigten an Eltern und Kinder nebst Anleitung zur Organisation des Kinderkreuzzuges. Cena 2 K 18 v.

Nists Predigt-kollektion. »Liturgische und Gelegenheits-Predigten«. Herausgegeben von Ludwig Nagel und Jakob Nist, Pfarrer. Cena 3 K 40 v.

ANTI-KVARJAT

Kat. Bukvarne v Ljubljani ima na razpolago po skrajno nizkih cenah:

Segur: Die Frömmigkeit und das innere Leben. Mainz 1871. Sedem zvezkov. Vez. v petih knjigah 2 K 80 v.

Segur: Abendstunden für das katholische Volk oder leichtfaßliche Belehrungen über alle Wahrheiten der Religion. Mainz 1864. Dva zvezka. Vez. 1 K 60 v.

Drexelius: Jesus Christus, die Wonne des Menschengeschlechtes. Mainz 1865. Trije zvezki. Vez. 2 K.

Wohlmann: Fastenpredigten über die Bestimmungen des Menschen. Regensburg 1873. Broš. 50 v.

1151

Zahvala.

Za premnoge dokaze odkritosrčnega sočutja, ki nam je došlo povodom smrti našega nepozabnega soproga in očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Rajko Pirkoviča

se najiskreneje zahvaljujemo slavnemu »Društvu tiskarjev na Kranjskem«, gospodom stanovskim tovarišem pokojnika in sploh vsem, ki so ga v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku.

Zlasti se zahvaljujemo vlč. gosp. župniku Ivanu Vrhovniku za tolažilne obiske v bolni in gospodom pevcm sl. pevskega društva »Slavec«, ki so s krasnim petjem počastili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej: »Bog plačaji!«

Ljubljana, dne 31. maja 1915.

Žalajoči ostali.

G. duhovnik

na deželi, najrajše v kamniškem okraju, se prosi, da blagovoli pod »F. P. 1135« na upravo tega lista naznaniti, ako bi hotel dijaka 2. gim. razreda za čas počitnic vzeti k sebi proti primerni odškodnini.

1135

Naročajte »Slovenca«.

Delavci

dobe delo v kemični tovarni
Moste pri Ljubljani.

1152

Večjo množino dobrega

VINA

1153

proda FR. TOMŠIČ, Višem ob Savi.

Svežetropine

najboljša krma za živino, se dobe vsakdan v pivovarni »Union« Sp. Šiška

1 steklenica 2 kroni. Ceniki zastoj in franko.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena soproga in mati, gospa

Gabrijela Jebačin

po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 57. letu starosti, dne 31. t. m. ob 9. uri mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v sredo dne 2. junija ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Križevniška ulica št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Priporoča se v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 31. maja 1915.

1154

Anton Jebačin, soproga. — Anton, Hugo, sinova.

Kneza Auersperga adioaktivno kopališče

Toplice na Kranjskem

Postaja dolenjske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravateljstvo. 934 8

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Dolniska glavica 8.000.000 K.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Rezer. fondi okroglo 1.000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

Zrehanje 8. in 10. junija t. l.

Cena: 1/4 srečka . K 40 1/2 srečke . K 10
1/2 srečka . K 20 1/4 srečke . K 5

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

1058